

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 963219
Datum vergadering: 15 juli 2024
Datum voorstel: 18 juni 2024
Nummer: A
Onderwerp: Transformatie museum Natura Docet

Voorgesteld raadsbesluit

Om bij te dragen aan het behoud van museum Natura Docet:

1. In te stemmen om met ingang van 2024 een eenmalige subsidie van totaal € 300.000 aan Natura Docet te verstrekken, welke jaarlijks wordt uitgekeerd in gelijke bedragen van € 75.000 (2024 t/m 2027) en dit te betrekken bij de onontkoombare intensiveringen in de perspectiefnota 2025 (inclusief financiële rapportage 2024).
2. In te stemmen met een eenmalige subsidie, voor investeringen in museale inrichting, beschikbaar te stellen van maximaal € 265.000 aan Natura Docet op voorwaarde van cofinanciering en deze subsidie dekken uit de Reserve Incidentele Beschikbare Algemene Middelen.
3. In te stemmen om een eenmalige subsidie beschikbaar te stellen van maximaal € 270.000 voor investering in verduurzaming, aan Natura Docet op voorwaarde van cofinanciering en deze subsidie te dekken uit de Reserve Incidentele Beschikbare Algemene Middelen.
4. In te stemmen om de in 2004 verstrekte achtergestelde lening aan Natura Docet ten bedrage van € 82.500 kwijt te schelden en dit te dekken ten laste van de Reserve Incidenteel Beschikbare Algemene Middelen.

Samenvatting van het voorstel

De gemeenteraad heeft op 17 juli 2023 ingestemd met het beschikbaar stellen van een eenmalige subsidie van € 150.000 aan Natura Docet, gekoppeld aan een transformatie voor de periode 2023/2024. Op basis van prestatieafspraken heeft het museum gewerkt aan een toekomstbestendig organisatiemodel zodat het zijn bestaansrecht behoudt. Er is met museum Natura Docet een traject overeengekomen waarin het museum op basis van drie kwartaalrapportages en een geactualiseerde businesscase heeft laten zien welke vorderingen er zijn geboekt.

Aanleiding voor het voorstel

Provincie Overijssel heeft in 2020 het provinciale cultuurbeleid geactualiseerd. Op basis van het nieuwe beleid wordt uitsluitend aan Rijksgefinancierde instanties (structurele) cofinanciering verleend. Daarmee kwam de jaarlijkse subsidie van circa € 250.000 aan museum Natura Docet te vervallen.

Beoogd resultaat van het voorstel

Natura Docet is een bekend museum in Dinkelland en heeft potentie voor (meer) regionale aantrekkingskracht. Na het wegvallen van de structurele subsidiering door de provincie heeft het museum een reorganisatie en transformatie ingezet om definitieve sluiting van het museum te voorkomen. Uit de businesscase blijkt dat een structurele jaarlijkse subsidie van € 100.000 nodig is om het transformatieplan te kunnen laten slagen. Het museum draagt bij aan educatie op het gebied van natuur en landschap en dient een maatschappelijk effect ten aanzien van culturele verrijking, kennis, samenkomst en recreatie en toerisme.

Argumentatie

De gemeenteraad heeft op 17 juli 2023 besloten om museum Natura Docet een eenmalige subsidie toe te kennen voor het doorlopen van de transformatieperiode waarin het museum kan doorontwikkelen tot een financieel en inhoudelijk goed functionerende organisatie. De aanvraag van het museum kwam voort uit het feit dat de provincie Overijssel in 2020 het provinciale cultuurbeleid had geactualiseerd. Op basis van het nieuwe beleid wordt uitsluitend aan Rijksgefinancierde instanties (structurele) cofinanciering verleend. Voor Natura Docet betekende dat de structurele subsidierelatie met de provincie in 2021 werd beëindigd. De provinciale subsidie van circa € 250.000 per jaar kwam te vervallen. De provincie heeft vervolgens aan Natura Docet een eenmalige subsidie van € 300.000 verstrekt, om na een periode van twee jaar op eigen

benen te kunnen staan. Deze subsidie is door Natura Docet ontvangen, maar werd als onvoldoende beschouwd, waardoor een beroep werd gedaan op de gemeente Dinkelland voor een aanvullende subsidie. De gemeenteraad heeft naar aanleiding hiervan op 17 juli 2023 besloten om een subsidie te verlenen van € 150.000 aan Natura Docet. Deze subsidie is gekoppeld aan het doorlopen van een overgangsfase (transformatieperiode), waarin het museum toekomstbestendig moet worden. Natura Docet heeft samen met de gemeente prestatieafspraken gemaakt. De kwartaalrapportages hebben geresulteerd in een geactualiseerde businesscase. Deze businesscase is opgenomen in de bijlage van dit voorstel. Het bestuur van museum Natura Docet heeft in de afgelopen periode de fractievoorzitters van de gemeenteraad hierover geïnformeerd. Museum Natura Docet heeft op 14 mei 2024, in een bijeenkomst het College en de Raad de geactualiseerde businesscase gepresenteerd.

Benodigde investeringen

Museum Natura Docet heeft hun organisatiemodel compleet hervormd, met een verbreding van de capaciteit in het bestuur, besparing op vaste personeelslasten, organisatorische samenwerking met de museumfabriek uit Enschede en de samenwerking met Landschap Overijssel. Daarbij heeft het museum een duidelijk profiel gekozen op welke wijze ze hun collectie willen inzetten en zetten ze in op alle mogelijkheden om meer bezoekers te trekken en fondsen te werven, zie ook de bijgevoegde businesscase.

Om de transformatie naar een vernieuwd en toekomstbestendig museum Natura Docet te realiseren zijn een structurele subsidie en twee eenmalige investeringen nodig met een verschillend karakter, namelijk:

1. Structurele subsidie

Bij een succesvolle transformatie van Natura Docet, leidend tot hogere baten uit entree inkomsten en activiteiten regionale stakeholders/ projectsubsidies, blijft een structurele subsidiebehoefte bestaan van € 150.000 op jaarbasis. Voor 2/3 van deze subsidiebehoefte verzoekt Natura Docet de gemeente Dinkelland een structurele subsidie van € 100.000 toe te kennen voor de looptijd van vier jaren. Dit is inclusief de bestaande structurele subsidie van € 25.000. Deze structurele subsidie is cruciaal omdat dit het vertrouwen van de gemeenteraad toont in de doorontwikkeling van museum Natura Docet. Structurele steun van de gemeente opent fondsenwerving bij andere organisaties, omdat in veel gevallen cofinanciering wordt geëist.

2. Investerings in museale herinrichting

Om de transformatie naar een vernieuwd en toekomstbestendig museum Natura Docet te realiseren is het investeren van de museale herinrichting van groot belang, zoals: de werkkamer van Meester Bernink (een introductie in zijn leefwereld), Wonderkamer (De evolutie over de mens), Doe-activiteiten in drie zalen gericht op de thema's van Meester Bernink (biodiversiteit; evolutie; natuur in Twente; goed omgaan met de natuur).

De dekking voor deze kostenpost wordt uitgesplitst in:

- Publieke en Private Fondsen (Cultuur en Natuur) € 200.000 (inventarisatie uitgevoerd bij grote en regionale fondsen)
- Provincie Overijssel € 100.000
- Wervingsactie Sponsoring, Vrienden & Donaties € 75.000
- Bijdrage uit eigen vermogen € 100.000

Voor het resterende deel van de totale investering (€ 740.000) verzoekt museum Natura Docet de gemeente Dinkelland eenmalig een subsidie van € 265.000 te doen. Deze subsidie wordt alleen verstrekt als ook het resterende bedrag wordt voorzien vanuit cofinanciering. Dit is een voorwaarde voor subsidieverlening.

3. Investerings in verduurzaming

Om energiekosten te besparen is het raadzaam om het gebouw te verduurzamen van energielabel D naar energielabel B. De werkzaamheden die daarvoor verricht moeten worden zijn uitgeschreven in bijlage 2 die onderdeel uitmaakt van de gehele businesscase.

Een mogelijke dekkingsbron voor deze investering is de DUMAVA subsidieregeling. Dit is een

subsidieregeling voor duurzaam maatschappelijk vastgoed. Daarnaast kan men mogelijk ook in aanmerking komen voor de ISDE subsidieregeling. Dit is een subsidie voor energiebesparende en duurzame maatregelen. Natura Docet hanteert als subsidiebijdrage uit een of twee van deze bronnen: 20% van de projectkosten, zijnde ca. € 65.000. Voor het resterende deel van de totale investering (€ 335.000) verzoekt Natura Docet de gemeente Dinkelland eenmalig een subsidie van maximaal € 270.000 te doen. Ook hiervoor geldt dat de cofinanciering van een derde partij voorwaardelijk is voor het verstrekken van de subsidie.

Toegevoegde waarde museum

In de door de raad vastgestelde cultuurvisie "Cultuur maakt onze gemeenschap" worden door de raad de volgende kaders aangegeven die mede betrekking hebben op Natura Docet en het thans voorliggende voorstel:

- Draag zorg voor professionele ondersteuning om samenwerking tussen culturele organisaties onderling en onderwijs te bevorderen en waar mogelijk een professionaliseringsslag te maken op gebied van inhoudelijke programma's en Public Relations.
- Organiseer ondersteuning bij het bereiken van (jongere) doelgroepen, onder meer door vraaggestuurd aanbod te stimuleren.
- Stimuleer diversiteit in het culturele aanbod, zodat verschillende doelgroepen iets naar hun behoefte kunnen vinden.
- Zet daarbij in op laagdrempelig en vraaggestuurd cultuuraanbod, met oog voor maatwerk per kern.
- Stimuleer het behoud van het unieke Twentse landschap.
- Stimuleer het behoud van en zichtbaar maken van cultuurhistorische elementen in de streek.
- Stimuleer en ondersteun het behoud van recreatieve en cultuureducatieprogramma's voor zowel inwoners als toeristen.
- Actualiseer het subsidiebeleid, zodat het past bij de ambities uit deze visie en toekomstbestendig is.
- Onderzoek hoe de kennisdeling, ontmoeting, samenwerking en professionalisering van culturele organisaties kan worden ondersteund en gestimuleerd.

Museum Natura Docet is van waarde voor het cultureel en recreatief aanbod van de gemeente. Museum Natura Docet heeft in de businesscase aangetoond dat zij een gedegen plan heeft om de transformatie naar een toekomstbestendig museum door te maken. Dit plan kent echter nog wel de nodige onzekerheden. Vooral de fasering en de afhankelijkheid van andere bijdragen, inkomsten en subsidies brengen risico's met zich mee. Deze onzekerheden kan het museum op dit moment niet wegnemen. Veelal is dat pas mogelijk als de gemeente aangeeft ook een subsidie te verstrekken. Daarom wordt voorgesteld om gedurende 4 jaar een eenmalige subsidie van € 100 000 toe te kennen. Dit is inclusief de bestaande jaarlijkse structurele subsidie van € 25.000,-. Mede door dit besluit van de gemeente kan het museum de subsidieaanvragen bij de andere partners indienen. Dit geldt eveneens voor de eenmalige subsidies die zijn aangevraagd.

Participatie samenleving

Niet van toepassing

Externe communicatie

Er wordt gecommuniceerd via een persbericht. Er is geen sprake van een participatietraject met de samenleving.

Financiële paragraaf

Er is met Natura Docet een traject overeengekomen waarin het museum op basis van drie kwartaalrapportages en een geactualiseerde businesscase heeft laten zien welke vorderingen er zijn geboekt. Op basis van deze businesscase stelt het college voor om de raad te verzoeken de volgende financiële bijdragen beschikbaar te stellen:

- Eenmalige subsidie van € 300.000, jaarlijks (2024, 2025, 2026, 2027) uit te keren.
- Eenmalige bijdrage in de investering in de museale inrichting € 265.000
- Eenmalige bijdrage in duurzaamheidsinvesteringen € 270.000

De onderbouwing en de voorwaarden voor deze bijdragen zijn opgenomen en toegelicht in het onderdeel

argumenten en afwegingen.

De subsidie van € 300.000 (uit te keren in een periode van 4 jaar) komt ten laste van de algemene middelen en wordt opgenomen onder de onontkoombare intensiveringen in de perspectiefnota 2025. Rekening houdend met de bestaande structurele subsidie van € 25.000 per jaar betekent dit een ophoging van de raming met € 75.000 voor de jaren 2024,2025,2026 en 2027.

De beide eenmalige bijdragen voor een totaal bedrag van € 535.000 (€ 265.000 +/- 270.000) komen ten laste van de reserve incidenteel Beschikbare algemene Middelen.

In 2004 is aan natura Docet een achtergestelde en renteloze lening verstrekt van € 82.500 voor investeringen in de 1e en 2e schil van het toekomstplan Natura Docet dat op 1 juni 2001 is aangeboden aan de provincie Overijssel. Deze achtergestelde en renteloze lening zou onder voorwaarden in 40 halfjaarlijkse termijnen worden afgelost. In de overeenkomst tot achtergestelde lening is overeengekomen dat de Natura Docet aan de andere geldverstrekkers van vreemd vermogen voorrang geeft bij het nakomen van de aflossingsverplichtingen, indien de liquiditeitspositie van de stichting aantoonbaar ontoereikend is. Dit is de afgelopen jaren het geval geweest wat betekent dat de stichting niet heeft afgelost op de achtergesteld en renteloze lening. Om inderdaad toe te kunnen werken naar een toekomstbestendige situatie bij Natura Docet wordt voorgesteld de achtergestelde en renteloze lening van € 82.500 kwijt te schelden en de lasten hiervan ten laste te brengen van de Reserve Incidenteel beschikbare Algemene Middelen.

Uitvoering

Na raadsbesluit zal het bestuur van Natura Docet hierover worden geïnformeerd.

Evaluatie

Niet van toepassing

Harmonisatie Dinkelland-Tubbergen

Niet van toepassing

Burgemeester en wethouders van Dinkelland,

de secretaris

de burgemeester

drs. C.H.A.A. Luttkhuis

J.G.J. Joosten

Raadsbesluit

Datum: 15 juli 2024
Nummer: B
Onderwerp: Transformatie museum Natura Docet

De raad van de gemeente Dinkelland,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 18 juni 2024, nr. A;

gelet op het advies van de commissie Sociaal Domein en Bestuur van 9 juli 2024;

gelet op artikel 147 van de Gemeentewet

besluit:

Om bij te dragen aan het behoud van museum Natura Docet:

1. In te stemmen om met ingang van 2024 een eenmalige subsidie van totaal € 300.000 aan Natura Docet te verstrekken, welke jaarlijks wordt uitgekeerd in gelijke bedragen van € 75.000 (2024 t/m 2027) en dit te betrekken bij de onontkoombare intensiveringen in de perspectiefnota 2025 (inclusief financiële rapportage 2024).
2. In te stemmen met een eenmalige subsidie, voor investeringen in museale inrichting, beschikbaar te stellen van maximaal € 265.000 aan Natura Docet op voorwaarde van cofinanciering en deze subsidie dekken uit de Reserve Incidentele Beschikbare Algemene Middelen.
3. In te stemmen om een eenmalige subsidie beschikbaar te stellen van maximaal € 270.000 voor investering in verduurzaming, aan Natura Docet op voorwaarde van cofinanciering en deze subsidie te dekken uit de Reserve Incidentele Beschikbare Algemene Middelen.
4. In te stemmen om de in 2004 verstrekte achtergestelde lening aan Natura Docet ten bedrage van € 82.500 kwijt te schelden en dit te dekken ten laste van de Reserve Incidenteel Beschikbare Algemene Middelen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 15 juli 2024

De raadsgriffier,

De voorzitter,